

6 XII

Mikołajki

Na tę datę czekają dzieci na całym świecie, to dzień imienin Mikołaja. Wtedy to mężczyzna z siwą brodą, ubrany cały na czerwono, obdarowuje grzeczne dzieci prezentami, a niegrzeczne różgami. Przemierza świat saniami, które ciągnie zaprzęg reniferów. Według różnych wersji mieszka w Laponii lub na biegunie północnym, w krainie wiecznych śniegów. Dzień Świętego Mikołaja jest obchodzony u nas tradycyjnie 6 grudnia jako wspomnienie świętego Mikołaja, biskupa Miry. Biskupowi przypisywane są legendarne i dobre uczynki, między innymi ten, że rozdał cały majątek biednym.

Jedna z legend głosi, że niegdyś żył pewien biedny człowiek. Kiedy popadł w jeszcze większą nędzę, postanowił sprzedać swoje trzy córki. Gdy biskup się o tym dowiedział, nocą wrzucił przez komin trzy sakiewki z pieniędzmi. Wpadły one do pończoch i butów suszących się przy kominku. Stąd w krajach, gdzie w powszechnym użyciu były kominki, powstał zwyczaj wkładania prezentów do butów i skarpet. W krajach, gdzie nie palono w kominkach, Mikołaj umieszczał prezenty pod poduszkę śpiącego dziecka.

Dawniej św. Mikołaj przybywał z południa. Do średniowiecznej Holandii przyplątywał żaglowcem z dalekich, ciepłych mórz, a wór z prezentami niósł ciemnoskóry sługa. Postacie z ciepłych krajów nie pasowały jednak do zaśnieżonego, zimowego pejzażu. Toteż, gdy w roku 1822 Clemens Clarke Moore napisał poemat, w którym św. Mikołaj przybywa saniami zaprzężonymi w renifery z bieguna północnego, szybko przyjęło się to do tradycji.

Różnice między kalendarzem gregoriańskim a juliańskim sprawiły, że dzień św. Mikołaja przypadał w okolicy Bożego Narodzenia. Stąd się wziął pomysł, aby prezenty zamiast Mikołaja przynosiło Dzieciątko Jezus. Ten zwyczaj się nie przyjął, albo... przyjął się inaczej. Dzisiaj dzieciom często prezenty przynosi i Święty Mikołaj 6 grudnia, i Dzieciątko Jezus 24 grudnia. W Rosji przyjętą z zachodu postać, rozdającą dzieciom prezenty, nazwano Dziadkiem Mrozem, pomaga jemu Śnieżynka.

Współczesny wizerunek Świętego Mikołaja – czerwony płaszcz i czapka – został

opracowany w 1930 roku na zlecenie koncernu Coca-Cola przez amerykańskiego artystę Freda Mizena. Jednak pierwsze wizerunki Mikołaja w tym stroju pojawiały się już w latach 20-tych XX wieku, kilka lat przed tym, zanim został użyty w reklamie napoju. Na pewno jednak ta reklama pomogła utrwalić w powszechnej świadomości wygląd sympatycznego Mikołaja. Nowszy wizerunek św. Mikołaja przygotował Huddon Sudblom, także na zlecenie koncernu Coca-Coli.

Dzisiaj, ze względów handlowych, wizerunek św. Mikołaja używany jest bardzo często przez handlowców, a czas wręczania prezentów rozciągnął się od imienin Mikołaja do Nowego Roku. Jako postać sympatycznego staruszka, rozdającego prezenty w okresie świątecznym, Mikołaj trafił także do Azji. Jest słynny nawet w Chinach, gdzie nazywa się go Staruszką Bożonarodzeniową.

Listy z życzeniami do świętego Mikołaja można wysłać na adresy dwóch urzędów pocztowych:

do Norwegii

Julennissen`s Postontor, Torget 4
1440 Drobak, Norwegia

do Finlandii

Santa Claus, Arctic Circle
96930 Rovaniemi, Finlandia

Gdy małe dzieci dorastają, przestają wierzyć w świętego Mikołaja, ale w dalszym ciągu czekają na prezenty, z których się cieszą. Potem same rozdają prezenty... I jak tu nie wierzyć w św. Mikołaja?

